

Projekt

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY STARA BIAŁA**

z dnia 2025 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Stara Biała na 2026 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153), art. 4¹ ust. 1-2 i art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.) oraz art. 10 ust. 1-2b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Stara Biała na 2026 rok, który stanowi załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podpisania z mocą od dnia 1 stycznia 2026 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA GMINY STARA BIAŁA NA 2026 ROK**

Spis treści

I. Wprowadzenie.....	1
II. Cele Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Stara Biała na 2026 rok...	3
III. Zadania i sposób realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Stara Biała na 2026 rok.....	4
IV. Udzielenie pomocy osobom z problemem alkoholowym przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	7
V. Monitoring	9
VI. Finansowanie realizacji działań prowadzonych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii	9

I. Wprowadzenie

Problem uzależnienia od alkoholu i narkotyków dotyka coraz szerszej grupy ludzi, niezależnie od ich płci, wieku, pochodzenia społecznego, czy sytuacji materialnej. Substancje te są nieodłącznym elementem spotkań rodzinnych, towarzyskich, zawodowych bez względu na środowisko. Problemy związane z używaniem alkoholu, narkotyków, nikotyny czy środków zastępczych (dopalacze i inne środki psychoaktywne) prowadzą do licznych szkód: społecznych, zdrowotnych i ekonomicznych. Obejmują one zarówno straty mierzalne związane m.in. z opieką zdrowotną, wypadkami drogowymi, czy przestępczością, jak i te niewymierne: cierpienie i ból. Szkody te dotyczą kraju, społeczności lokalnej jak i konkretnej rodziny. Zdrowie społeczeństwa zależy od wielu czynników, ale najważniejsze z nich to postawy i zachowania składające się na styl życia. Wybory dotyczące sposobu odżywiania, nadużywania alkoholu, palenia papierosów, zażywania narkotyków oraz niewielka aktywność fizyczna wpływają na wskaźnik zachorowań, zwiększających ryzyko przedwczesnych zgonów.

Stosunkowo częstym zjawiskiem występującym w polskim społeczeństwie jest przemoc domowa. Jej rzetelne zbadanie jest jednak utrudnione, ponieważ osoby jej doświadczające nierzadko w różny sposób reinterpretują własne przeżycia, na przykład poprzez racjonalizowanie lub usprawiedliwianie zachowań sprawcy.

Program jest kontynuacją działań podjętych w latach ubiegłych, wyznacza kierunki, w ramach których Gmina Stara Biała zamierza podejmować działania określone w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii oraz Narodowym Programie Zdrowia. Cele operacyjne NPZ skupiają się na przeciwdziałaniu najważniejszym czynnikom wpływającym na zdrowie. W katalogu zadań niezbędnych do realizacji tych celów znajdują się następujące działania:

1. Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom:

- edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień;
- monitorowanie i badania problematyki związanej z sytuacją epidemiologiczną w zakresie używania wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych i elektronicznych papierosów, środków odurzających, substancji psychoaktywnych, środków zastępczych, spożywania alkoholu;
- edukacja kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień;
- poszerzanie i udoskonalenie oferty, jak również wspierania realizacji rekomendowanych programów profilaktycznych;
- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i psychologicznej dla rodzin z problemem alkoholowym oraz dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, jak również leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich.

2. Uzależnienie od alkoholu:

- wdrażanie i upowszechnianie standardów i procedur profilaktyki, diagnozy oraz terapii FASD;
- kształcenie personelu w zakresie umiejętności rozpoznawania wzorów picia i podejmowanie interwencji wobec osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie, zmniejszenie dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu, jak również zwiększenie

skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, sprzedaży, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych.

3. Uzależnienia od zachowań (uzależnienia behawioralne):
 - upowszechnianie wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień behawioralnych poprzez prowadzenie kampanii społecznych.
4. Uzależnienia od narkotyków:
 - zadania na rzecz ograniczenia stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP.
5. Promocja zdrowia psychicznego:
 - realizacja projektów i programów edukacyjnych, wychowawczych, interwencyjnych oraz profilaktycznych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii stanowi element Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Stara Biała na lata 2022 – 2026, przyjętej Uchwałą nr 271/XXIX/21 Rady Gminy z dnia 14 stycznia 2022 r. Ponadto wykonanie tych zadań odnosi się także do przepisów lokalnych:

1. Uchwała Nr 287/XXX/18 Rady Gminy Stara Biała z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania na terenie Gminy Stara Biała miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.
2. Zarządzenie Nr 31.2017 Wójta Gminy Stara Biała z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie powołania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Regulamin Pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starej Białej (załącznik nr 1 do ww. Zarządzenia).

Adresatami programu są w szczególności:

1. konsumenci alkoholu oraz substancji odurzających;
2. osoby pijące nadmiernie, w tym uzależnione od alkoholu bądź narkotyków;
3. rodziny osób z problemem alkoholowym bądź narkomanii;
4. dzieci i młodzież szkolna.

Gmina realizuje zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii przy współpracy:

1. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
2. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej;
3. Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
4. Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu;
5. Jednostek oświatowych;
6. Komisariatu Policji.

II. Cele Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Stara Biała na 2026 rok

Cele te dostosowane są do potrzeb lokalnych, sformułowano je, uwzględniając dotychczasowe doświadczenia związane z realizacją Programów w latach ubiegłych.

Głównym celem programu są oddziaływania profilaktyczne, zmierzające do zapobiegania powstawaniu nowych problemów związanych z piciem i nadużywaniem alkoholu oraz ograniczenie dostępności i używania narkotyków na terenie Gminy Stara Biała. Program ma na celu zapobieganie powstawaniu problemów związanych z uzależnieniami poprzez następujące cele strategiczne:

1. Prowadzenie profilaktyki adresowanej do wszystkich mieszkańców w postaci edukacji społecznej mającej na celu promocję zdrowego stylu życia oraz zmniejszenie zasięgu zachowań ryzykownych poprzez:
 - realizację szkolnych programów profilaktycznych i udział w ogólnopolskich kampaniach edukacyjno-kontrolnych;
 - współpracę z instytucjami realizującymi poradnictwo rodzinne oraz z placówkami opiekuńczo-wychowawczymi i socjoterapeutycznymi;
 - rozwój różnorodnych form wsparcia środowiskowego dla dzieci i młodzieży z grup podwyższonego ryzyka;
 - tworzenie warunków i możliwości alternatywnych w stosunku do spożywania alkoholu i zażywania narkotyków poprzez tworzenie różnych form spędzania wolnego czasu.
2. Wspieranie możliwości pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla rodzin z problemem alkoholowym oraz dla osób nadużywających narkotyków, a także w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
3. Podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców, nauczycieli i pedagogów w zakresie przeciwdziałania zachowaniom ryzykownym, a także propagowanie właściwych wzorców rodzicielskich.
4. Aktywizacja społeczności lokalnej i integracja środowisk lokalnych poprzez upowszechnianie metod edukacji publicznej podnoszących wiedzę o szkodliwości narkotyków, jak również nadużywania alkoholu oraz możliwościach uzyskania wsparcia.
5. Wzmacnianie kompetencji zawodowych realizatorów gminnego Programu.
6. Wspieranie działań zapewniających utrzymanie abstynencji oraz działań związanych z reintegracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu.
7. Wspieranie i udzielanie pomocy instytucjom i organizacjom prowadzącym działalność profilaktyczną poprzez organizowanie różnorodnych form pracy edukacyjnej, opiekuńczo-wychowawczej, aktywizującej, w szczególności wśród dzieci i młodzieży oraz w rodzinach.
8. Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań kontrolnych i interwencyjnych w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2026 rok określa ogólne założenia organizacyjne i formy działania służące osiągnięciu powyższych celów.

III. Zadania i sposób realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Stara Biała na 2026 rok

Podejmowane działania profilaktyczne i naprawcze na terenie gminy z zakresu nadużywania alkoholu oraz przeciwdziałania narkomanii mają charakter długofalowy i różnorodny.

Program określa działania w zakresie profilaktyki, promocji zdrowia oraz minimalizacji szkód związanych z używaniem i nadużywaniem alkoholu oraz substancji psychoaktywnych przez mieszkańców Gminy Stara Biała.

Zadanie I

Zapewnienie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu bądź narkotyków oraz udzielenie pomocy rodzinom, w których występuje problem uzależnień oraz przemoc domowa.

Działania:

1. Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych (np. broszury, ulotki, prenumeraty) dla klientów punktu konsultacyjnego, gabinetu psychologicznego oraz instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem narkomanii oraz nadużywaniem alkoholu.
2. Finansowanie badań wykonywanych przez biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego wobec osób spełniających przesłanki art. 24 ustawy.
3. Opłacanie kosztów postępowania sądowego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu w stosunku do osób, które mają być zobowiązane do leczenia odwykowego sądownie.
4. Współdziałanie w finansowaniu działań terapeutycznych prowadzonych przez Całodobowy Oddział Terapii Uzależnień od Alkoholizmu w Gostyninie i Polskie Towarzystwo Walki z Kłótnią.
5. Praca socjalna realizowana przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.
6. Świadczenie poradnictwa psychologicznego, terapeutycznego oraz prawnego dla mieszkańców, finansowanie zatrudnienia specjalistów udzielających pomocy osobom uzależnionym i członkom ich rodzin (psycholog, terapeuta uzależnień, radca prawny, psycholog dziecięcy). Działalność Punktów Konsultacyjnych i Gabinetu Psychologicznego:
 - 1) Punkty Konsultacyjne w Białej, świadczące usługi terapeutyczne dla osób dotkniętych problemem alkoholowym, narkotykowym, jak również zjawiskiem przemocy w rodzinie;
 - 2) Gabinet Psychologiczny w Białej, świadczący podstawową opiekę psychologiczną osobom uzależnionym i współuzależnionym;
 - 3) osoby pracujące w Punkcie Konsultacyjnym i Gabinetzie Psychologicznym posiadające kwalifikacje z zakresu terapii uzależnień i przeciwdziałania przemocy

w rodzinie będą świadczyły usługi dla mieszkańców Gminy Stara Biała, a w szczególności dla osób:

- a) będących w kryzysie,
 - b) uzależnionych od alkoholu i innych środków odurzających,
 - c) członków rodzin osób uzależnionych,
 - d) doświadczających przemocy,
 - e) stosujących przemoc;
- 4) do zadań Punktu Konsultacyjnego i Gabinetu Psychologicznego należy w szczególności:
- a) motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i osób współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie na leczenie specjalistyczne,
 - b) motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmian szkodliwego wzoru picia,
 - c) udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym,
 - d) organizowanie warunków pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
 - e) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
 - f) inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,
 - g) udostępnienie materiałów edukacyjnych i informacyjnych,
 - h) gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc rodziny,
 - i) prowadzenie statystyki udzielonych porad i konsultacji;
- 5) zakres finansowania działalności punktów i gabinetu dotyczy:
- a) wynagrodzenia osób pełniących dyżury w punktach i gabinecie zgodnie z harmonogramem i stawkami godzinowymi określonymi w umowie-zleceniu,
 - b) finansowania utrzymania i wyposażenia punktów i gabinetu.

Zadanie II

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Działania:

1. Realizowanie programów profilaktyki uzależnień i rozwoju umiejętności społecznych obejmujących problem uzależnień od alkoholu i narkotyków skierowanych do uczniów szkół podstawowych, w tym:
 - 1) finansowanie zajęć profilaktyczno-edukacyjnych ukierunkowanych do wszystkich grup dzieci i młodzieży bez względu na stopień indywidualnego ryzyka, uczących umiejętności zdrowego i trzeźwego stylu życia;

- 2) wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych i społeczności lokalnej;
- 3) prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych, mających na celu zwiększenie umiejętności wychowawczych rodziców.
2. Dofinansowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym i z grup ryzyka, połączonego z programem profilaktycznym lub opiekuńczo-wychowawczym (kolonie, półkolonie, obozy). Naborem dzieci uczestniczących w tej formie zajęć zajmują się pedagodzy szkolni i pracownicy socjalni. Podstawą zakwalifikowania dziecka jest nasilenie problemów występujących w rodzinie, a nie tylko jej sytuacji materialnej.
3. Dofinansowanie prelekcji, konkursów, festynów, obozów, półkolonii i zimowisk z programem promocji zdrowia psychicznego, profilaktyki zachowań problemowych i uzależnień.
4. Organizowanie warsztatów, pogadanek profilaktyczno-edukacyjnych, wspieranie przedsięwzięć profilaktycznych promujących zdrowy styl życia, jak również zaangażowanie dzieci i młodzieży w różnego typu działania alternatywne dla zachowań ryzykownych, promujących styl życia bez uzależnień, w tym:
 - 1) organizowanie otwartych środowiskowych imprez profilaktycznych bez alkoholu, konkursów tematycznych, wystaw, spektakli teatralnych;
 - 2) organizowanie działań aktywizujących i integrujących dzieci, młodzież oraz rodziny np. festynów rodzinnych, Szkolnych Dni Profilaktyki.
5. Edukacja publiczna w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii:
 - 1) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim;
 - 2) podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców;
 - 3) dostarczanie informacji mieszkańcom Gminy Stara Biała na temat zagrożeń związanych z piciem alkoholu i zażywania substancji psychoaktywnych oraz dostępnej oferty pomocowej, w tym zakup materiałów edukacyjnych (m.in. książek, broszur, plakatów, biuletynów, ulotek, gadżetów profilaktycznych) służących oddziaływaniom profilaktycznym oraz ich dystrybucja wśród określonych grup adresatów;
 - 4) kontynuowanie udziału gminy w ogólnopolskich i regionalnych kampaniach profilaktycznych i edukacyjno-informacyjnych, uwzględniających problematykę uzależnień.
6. Przekazywanie informacji na temat placówek, grup terapeutycznych, publicznych ośrodków zamkniętych.

Zadanie III

Wzmacnianie zasobów i kompetencji zawodowych realizatorów Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2026 rok.

Działania:

1. Zabezpieczenie oferty szkoleniowej skierowanej do osób realizujących i wspierających Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, w tym:
 - 1) organizacja i dofinansowanie szkoleń doskonalących lub kwalifikujących dla osób prowadzących zajęcia profilaktyczne i terapeutyczne w celu podniesienia kompetencji i umiejętności zawodowych niezbędnych przy realizacji działań profilaktycznych;
 - 2) organizowanie szkoleń lub finansowanie udziału w szkoleniach z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, policjantów, nauczycieli, pracowników socjalnych, przedstawicieli organizacji pozarządowych i innych osób uczestniczących w realizacji zadań Programu;
 - 3) wspieranie edukacji osób podejmujących działania w zakresie nadużywania alkoholu oraz przeciwdziałania narkomanii poprzez zakup specjalistycznych publikacji i czasopism.
2. Wsparcie realizacji zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starej Białej, w tym:
 - 1) wypłata wynagrodzeń za udział w posiedzeniach Komisji;
 - 2) zakup materiałów biurowych i sprzętów oraz materiałów edukacyjnych.
3. Współpraca służąca przeciwdziałaniu problemom nadużywania alkoholu bądź narkomanii poprzez wymianę informacji, konsultacje, wspólne inicjatywy na rzecz profilaktyki, w szczególności na rzecz promocji i realizacji działań w tym zakresie.
4. Udzielanie wsparcia i pomocy merytorycznej stowarzyszeniom, organizacjom pozarządowym, instytucjom i osobom fizycznym dla lokalnych inicjatyw w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania problemom narkomanii oraz nadużywania alkoholu.
5. Gromadzenie danych od realizatorów Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii wskaźników rezultatów.
6. Rozpowszechnianie i rozpropagowanie informacji o działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, poprzez stronę internetową i lokalną gazetę.

Zadanie IV

Wspieranie zatrudnia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Działania:

Dofinansowanie działalności centrów integracji społecznej działających na terenie Gminy Stara Biała udzielających pomocy osobom uzależnionym od alkoholu, nadużywającym alkoholu w sposób widocznie problemowy oraz osób współuzależnionych.

IV. Udzielenie pomocy osobom z problemem alkoholowym przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzi osoby posiadające wymagane przeszkolenie w zakresie podstawowej wiedzy na temat problematyki

alkoholowej oraz przeciwdziałania narkomanii. Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy:

1. Podejmowanie czynności zmierzających do:
 - 1) zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu bądź narkotyków;
 - 2) kierowania rodzin, w których występują problemy alkoholowe lub narkotykowe do punktów pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
 - 3) prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży;
 - 4) wspomagania działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu narkomanii;
 - 5) interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy określonych w art. 13¹ (ograniczenie dotyczy reklamy i promocji napojów alkoholowych) i art. 15 (zakaz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
2. Opiniowanie wniosków dotyczących zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy (art. 18 ust 3a).
3. Dokonywanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń.
4. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, w tym:
 - 1) inicjowanie rozmów motywacyjnych z osobami nadużywającymi alkohol i narkotyki, które zostały zgłoszone do Komisji w celu wszczęcia procedury mającej na celu nałożenie obowiązku leczenia odwykowego;
 - 2) kierowanie na badania przez biegłych celem wydania opinii w przedmiocie uzależnień i wskazania zakładu leczniczego osobom, które w związku nadużywaniem alkoholu i narkotyków powodują rozkład pożycia rodzinnego, demoralizację małoletnich, systematycznie zakłócają spokój i porządek publiczny;
 - 3) kierowanie do sądów rejonowych wniosków o wszczęcie postępowania w prawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w zakładzie leczenia odwykowego.
5. Opiniowanie projektu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, jak również bieżące monitorowanie realizacji zadań ww. programu.
6. Współpraca z innymi instytucjami zajmującymi się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień i przemocy w rodzinie.
7. Udział w pracach zespołu interdyscyplinarnego, o którym mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673).

8. Wykonanie innych zadań określonych w art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.).

V. Monitoring

Celem monitoringu, prowadzonego w czasie realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest porównanie istniejącego stanu z założeniami programu, zarówno pod względem wykorzystania środków finansowych, jak i uzyskanych rezultatów.

Jednostki odpowiedzialne za wykonanie poszczególnych etapów realizacji programu przygotowują sprawozdanie z prowadzonych działań. Analizę danych przeprowadza Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wspólnie z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wskaźniki:

- 1) liczba zrealizowanych programów profilaktycznych oraz osób zatrudnionych w ramach realizacji działań, liczba uczestników zajęć;
- 2) liczba szkół i placówek oświatowych zaangażowanych w realizację programów profilaktycznych;
- 3) liczba dzieci, młodzieży i dorosłych objętych działaniami profilaktycznymi, edukacyjnymi i informacyjnymi w środowiskach szkolnych;
- 4) liczba zgromadzonych obozów profilaktycznych i liczba ich uczestników;
- 5) liczba osób zatrudnionych w punkcie Konsultacyjnym, liczba i rodzaj udzielonych porad;
- 6) liczba złożonych wniosków o wszczęcie procedury leczenia odwykowego;
- 7) liczba osób, wobec których wydano postanowienie zobowiązujące do leczenia odwykowego;
- 8) liczba osób, co do których postanowienie sądu zostało zrealizowane;
- 9) liczba i efektywność kontroli punktów sprzedaży i wydawania napojów alkoholowych;
- 10) liczba zrealizowanych kampanii edukacyjnych i informacyjnych, liczba i rodzaj rozdysponowanych materiałów;
- 11) liczba uczestników szkoleń dla osób realizujących zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Sprawozdanie finansowe i merytoryczne z realizacji Gminnego Programu zostanie przedstawione Radzie Gminy Stara Biała przez Wójta Gminy Stara Biała w terminie do 31 marca 2026 roku.

VI. Finansowanie realizacji działań prowadzonych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

1. Finansową podstawę realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii stanowią dochody gminy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia

w miejscu lub poza miejscem sprzedaży, zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.). W 2026 roku planowana wysokość dochodów z tytułu opłat za zezwolenia, o których mowa w ust. 1, wyniesie 383 000,00 zł.

Wydatki w 2026 roku przedstawiają się następująco:

- Przeciwdziałanie alkoholizmowi – 295 000,00 zł
 - Przeciwdziałanie narkomanii – 10 000,00 zł
 - Wspieranie rodziny – 78 000,00 zł.
2. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za wykonanie czynności przysługuje wynagrodzenie w wysokości:
 - Przewodniczący Komisji – 700,00 zł brutto miesięcznie;
 - Członkowie Komisji – 550,00 zł brutto miesięcznie.
 3. Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w Rekomendacjach do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w 2026 roku określiło taryfikator działań, według których maksymalne stawki wynagrodzenia przedstawiają się następująco:
 - Psychoterapii indywidualnej – do 160,00 zł za godzinę;
 - Zajęć socjoterapeutycznych – do 115,00 zł za godzinę.
 4. Plan wydatków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Stara Biała na 2026 rok:

Nazwa zadania		Procentowy udział
Zapewnienie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu bądź narkotyków oraz udzielenie pomocy rodzinom, w których występuje problem uzależnień oraz przemoc w rodzinie		
Zadanie I	1. Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych (np. broszury, ulotki, prenumeraty) dla klientów punktu konsultacyjnego, gabinetu psychologicznego oraz instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem narkomanii oraz nadużywaniem alkoholu. 2. Finansowanie badań wykonywanych przez biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego wobec osób spełniających przesłanki art. 24 ustawy. 3. Opłacanie kosztów postępowania sądowego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu w stosunku do osób, które mają być zobowiązane do leczenia odwykowego sądownie. 4. Współudział w finansowaniu działań terapeutycznych prowadzonych przez Całodobowy Oddział Terapii Uzależnień od Alkohol w Gostyninie i Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem. 5. Świadczenie poradnictwa psychologicznego, terapeutycznego oraz prawnego dla mieszkańców, finansowanie zatrudnienia	10 %

	specjalistów udzielających pomocy osobom uzależnionym i członkom ich rodzin (psycholog, terapeuta uzależnień, psycholog dziecięcy). 6. Udział w finansowaniu wsparcia indywidualnego osób z problemem uzależnienia od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych poprzez możliwość uczestnictwa w terapii.	
Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży		
Zadanie II	1. Realizowanie programów profilaktyki uzależnień i rozwoju umiejętności społecznych obejmujących problem uzależnień od alkoholu i narkotyków skierowanych do uczniów szkół podstawowych. 2. Dofinansowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym i z grup ryzyka, połączonego z programem profilaktycznym lub opiekuńczo-wychowawczym (kolonie, półkolonie, obozy). Naborem dzieci uczestniczących w tej formie zajęć zajmują się pedagodzy szkolni i pracownicy socjalni. Podstawą zakwalifikowania dziecka jest nasilenie problemów występujących w rodzinie, a nie tylko jej sytuacji materialnej. 3. Dofinansowanie prelekcji, konkursów, festynów, obozów, półkolonii i zimowisk z programem promocji zdrowia psychicznego, profilaktyki zachowań problemowych i uzależnień. 4. Organizowanie warsztatów, pogadanek profilaktyczno-edukacyjnych, wspieranie przedsięwzięć profilaktycznych promujących zdrowy styl życia, jak również zaangażowanie dzieci i młodzieży w różnego typu działania alternatywne dla zachowań ryzykownych, promujących styl życia bez uzależnień. 5. Edukacja publiczna w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii.	65 %
Wzmacnianie zasobów i kompetencji zawodowych realizatorów Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2026 rok		
Zadanie III	1. Zabezpieczenie oferty szkoleniowej skierowanej do osób realizujących i wspierających Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. 2. Wsparcie realizacji zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starej Białej. 3. Współpraca służąca przeciwdziałaniu problemom nadużywania alkoholu bądź narkomanii poprzez wymianę	25 %

	informacji, konsultacje, wspólne inicjatywy na rzecz profilaktyki, w szczególności na rzecz promocji i realizacji działań w tym zakresie. 4. Udzielanie wsparcia i pomocy merytorycznej stowarzyszeniom, organizacjom pozarządowym, instytucjom i osobom fizycznym dla lokalnych inicjatyw w zakresie profilaktyk i przeciwdziałania problemom narkomanii oraz nadużywania alkoholu. 5. Rozpowszechnianie i rozpropagowanie informacji o działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, poprzez stronę internetową i lokalną gazetę.	
--	---	--

5. Wspieranie zatrudnienia socjalnego będzie wynosiło do 300 zł miesięcznie na uczestnika objętego Indywidualnym Programem Zatrudniania Socjalnego.
6. Koszt 40 dniowego pobytu dla 1 osoby w Oddziale Dziennym (bez weekendów) będzie wynosił 10 000 zł. Z pobytu będą mogły skorzystać 2 osoby rocznie.

VII. Postanowienie końcowe

1. Na podstawie art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.) realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2026 powierza się Pełnomocnikowi Wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii uchwałami Rady Gminy Stara Biała.

UZASADNIENIE

Art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.), określa działania należące do zadań własnych gminy, których realizacja prowadzona jest w oparciu o Gminny Program. Ponadto ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.) stanowi, że prowadzenie działań z profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy (art. 4¹ ust. 1).

Rada Gminy ma obowiązek uchwalenia gminnego programu profilaktyki, zwiększenia dostępności terapeutycznej i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomani, jak również udzielenie pomocy rodzinom związanym z tymi problemami. Stanowi to część Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, uwzględniając cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, które zostały określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2026 rok jest kontynuacją przedsięwzięć w obszarze profilaktyki zainicjowanych na terenie Gminy Stara Biała, systematycznie i konsekwentnie realizowanych w latach poprzednich. Został on opracowany zgodnie z obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Gminy Stara Biała, co pozwoli na zajęcie się problematyką alkoholizmu oraz przeciwdziałania narkomanii w sposób zorganizowany i kompleksowy. Zaplanowane na 2026 rok zadania w programie będą realizowane we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, punktami konsultacyjnymi, sądami, policją oraz organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami.

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2026 rok nie rozwiąże wszystkich problemów dotyczących uzależnień, jednakże przyczyni się do tworzenia warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymywania się od spożycia alkoholu, działalności wychowawczej i informacyjnej, zapobiegania negatywnym następstwom nadużywania alkoholu bądź innych substancji odurzających oraz ich usuwania. W związku z powyższym uchwalenie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2026 rok jest niezbędne i zasadne.